

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net 10 листопада 2011 року № 43 (414)

КЛИМ САВУР – УКРАЇНСЬКИЙ ЛИЦАР

У місті Збараж на Тернопільщині 4 листопада відбулись урочисті заходи з нагоди 100-річчя від дня народження видатного діяча ОУН, полковника, головного командира УПА-Північ Дмитра Клячківського (Клима Савура). На урочистості завітав Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь.

Зранку патріотична громадськість міста, представники місцевих органів влади, ветерани ОУН-УПА зібрались у Замковому палаці Збаража на святкову академію на честь визначного земляка. Вшанувати пам'ять свого побратима приїхали голови Братства ОУН-УПА Карпатського краю Фотій Володимирський, Братства ОУН-УПА Подільського краю "Лисоня" Петро Касянчук, Братства ОУН-УПА Волинського краю Василь Кушнір. Доповідь про життя та діяльність Клима Савура виголосив член Проводу Тернопільської обласної організації КУН Євген Перцишин. На зібранні слово мали представники національно-патріотичних сил Тернопільщини. У своїх промовах вони відзначали важливу роль Дмитра Клячківського у створенні Української повстанської армії та творенні українських державних структур на теренах, підконтрольних повстанцям.

Урочистості продовжились біля пам'ятника Климу Савуру в центрі міста, який було встановлено у 1995 році за ініціативи Конгресу Українських Націоналістів. Представники влади та патріотичних партій поклали квіти до підніжжя монумента. Священики Української автокефальної православної церкви та Української греко-католицької церкви відслужили панахиду за українським героєм.

Закінчення на 2-й стор.

ПОЗИЦІЯ

Степан БРАЦЮНЬ: ПАРТІЯ РЕГІОНІВ ПОСЛІДОВНО ЗНИЩУЄ УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР

Скасування квот на українську музику в музичних програмах свідчить про продовження політики холуйства Партії регіонів стосовно своїх хазяїв із Кремля, вважає Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь.

"Цей ганебний закон став лише ланкою у довгому ланцюзі заходів із деукраїнізації культурного та духовного життя України, впроваджуваного Віктором Януковичем та Партією регіонів", – переконаний Голова Конгресу.

На його думку, існує чітка домовленість між нинішньою владою та Москвою про повну здачу української гуманітарної сфери, про повернення в російський колоніальний культурний простір, із якого почала виходити Україна.

"Найбільш обурює те, що українцям намагаються втовкмачити в голови, начебто, захищаючи свою мову і культуру, вони порушують європейське законодавство. Але всі ми знаємо, як послідовно європейські країни захищають свій культурний простір, встановлюючи квоти на національний продукт на радіо та телебаченні", – підкреслює Степан Брацюнь.

Лідер Конгресу вважає, що культурній асиміляції та поглиненню України в "совково-русскій мір" може перешкодити тільки принцип, на якому завжди наголошувала Слава Стецько: активно будувати Україну навколо себе.

"Сьогодні реакцією кожного небайдужого українця на подібні закони має стати активізація творення навколо себе українського світу", – зазначив Голова КУН.

Прес-служба КУН

АКЦІЯ ПРОТЕСТУ

КОНГРЕС: БУДЕ СУД НАД КОМУНІЗМОМ

7 листопада у Києві Конгрес Українських Націоналістів разом з Українською Народною Партією, УНА-УНСО, Спілкою офіцерів України та Українською партією провів акцію, яка символізувала суд над комуністичним режимом. Під час акції манекен натхненника та організатора більшовицького перевороту у Росії Володимира Лєніна було поставлено на коліна перед пам'ятником Голодомору 1932–1933 років. Акція почалась із хвилини мовчання за жертвами комунізму.

У своєму виступі голова Секретаріату Головного Проводу КУН Володимир Манько назвав злочини, які скоїла більшовицька Москва в Україні в період з 1917 по 1991 роки, серед яких окупація України, богоборство, масові репресії, голодомори, співпраця з нацистами, депортації, русифікація.

"На підставі резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи від 25 січня 2006 року, вимагаємо від Верховного суду України заборонити на території нашої держави діяльність Компартії України як прямої спадкоємиці КПРС. Від органів центральної та місцевої влади вимагаємо очистити Україну від пам'ятників комуністичним діячам, а також перейменувати населені пункти і вулиці, назви яких пов'язані з діяльністю і персоналіями Компартії", – сказав голова Секретаріату Головного Проводу КУН.

Голова Дніпровської районної у місті Києві організації КУН Володимир Петранюк нагадав учасникам акції про злочини комунізму у духовній сфері на прикладі трагічної долі митців Розстріляного Відродження, таких як Лесь Курбас, Євген Плужник, Микола Хвильовий, Валер'ян Підмогильний.

"Через втрату таких талановитих митців культурний шар в Україні і до сьогодні не є заповненим", – підкреслив Володимир Петранюк. Він закликав українців не бути байдужими до тотального наступу бездуховності, яка сьогодні панує в нашому суспільстві.

Представник київського "Меморіалу" Ігор Лісодід повідомив про міжнародну наукову конференцію 5–6 листопада, на якій було розглянуто факти співпраці СРСР з німецькими нацистами.

"На конференцію прибули 30 науковців з України, Росії, Болгарії, Німеччини, Англії, Чехії. Вони надали переконливі докази співпраці двох тоталітарних режимів. Ще з 1926 року почалась плідна співпраця Німеччини з СРСР щодо вишколу військових кадрів, виготовлення озброєння, розбудови та утримання концтаборів. З 1938 року між НКВД та гестапо було підписано угоду про співпрацю, яка передбачала етнічні чистки", – розповів Ігор Лісодід.

Він зазначив, що за підсумками конференції було ухвалено резолюцію, в якій наголошується на необхідності надання юридичної оцінки співпраці комуністичного та нацистського режимів.

Світлини з акції можна переглянути тут: http://cun.org.ua/gallery/photo/2011-2/7-listopada-sud-nad-komunizmom/

Прес-служба КУН

ПОЗИЦІЯ

Іван ВАКАРЧУК: УКРАЇНСЬКА НАЦІЯ НЕВМИРУЩА

Виступ ректора Львівського національного університету імені Івана Франка Івана Вакарчука 1 листопада 2011 р. на Янівському цвинтарі з нагоди відзначення 93-ї річниці Листопадового зриву.

Листопадовий зрив 1918 р. засвідчив перед світом, що українська нація невмируща. Ця подія сколихнула приспану десятиліттями мрію нашого народу про відновлення Української Держави, а її герої, тисячі молодих людей, серед яких були і студенти, викладачі та випускники Львівського університету, залишились у пам'яті українців як символ незламності духу. Їхня самопосвята та відвага служать нам взірцем для наслідування.

Нинішнє покоління має запричаститися величчю наших славних предків, щоби бути гідними спадкоємцями Українського Січового Стрілецтва, стрільців Української Галицької Армії, які поховані й на цьому цвинтарі.

Вдячні нащадки оспівали їх у своїх піснях як нескорених лицарів Волі і Честі, як оборонців рідного краю, як захисників, які ціною власного життя виборювали ідею визволення України.

Відважний подвиг наших дідів і прадідів житиме в пам'яті прийдешніх поколінь і служитиме символом незламності вільного духу. Хоч вони не здобули волі й самостійності, проте були одержимі ідеєю незалежності, довели непереможність нашої нації і залишились вірними цій ідеї.

Відгомін минулого спонукає нас звертатися до джерел відродження нашого народу, що має свою понад тисячолітню історію, однією із яскравих і водночас трагічних сторінок якої були події Листопадового зриву 1918 р.

Пізніше українці пережили і сімдесятирічну пекельну неволю комуністичного режиму, голод 1922 року, колективізацію 30-х років, Голодомор 1932–1933, "Розстріляне відродження" 20-х – 30-х років, злочинні суди і розстріли безневинних 1941 року, насильницьке переселення мільйонів українців із західних земель 1945 року, криваве придушення національно-визвольних змагань 40–50-х років, насильницьку колективізацію на Західній Україні 50-х, репресії 60–80-х років, коли чимало викладачів і студентів Львівського університету опинились у тюрмах і концтаборах, примусову русифікацію, яка, як не дивно, триває і сьогодні, на 21-му році нашої Незалежності. Лише сам цей неповний перелік пережитого нашим народом є страшним.

Українські патріоти вкрили своїми кістками у могилах без хрестів простори від Сяну до Колими. Безбожна більшовицька орда руйнувала наші святині, церкви, монастирі, пам'ятки нашої історії, винищила духовенство та єпископів, обезглавила нашу націю, знищивши майже всю нашу інтелігенцію. Аби глибше зрозуміти велику трагедію, маємо знати правдиву історію, яку довго писали не для нас і не про нас. Не треба соромитися своєї історії – потрібно її добре знати і пишатись нею.

Без національної ідеї жоден народ не може нормально жити і розвиватись. Без неї він не спроможний до самостійного існування, і тому перед ним завжди постає загроза опинитись у черговій неволі, яка може набувати різних форм. Задумаймося, а чи не повернуться ті страшні часи, коли тільки за те, що молода людина впорядковувала тут, на цьому цвинтарі, могилу свого діда, її відрахували з аспірантури Університету?!

Лише тоді, коли сучасна українська молодь, уся українська спільнота буде наполегливо вимагати практичної реалізації національної ідеї Івана Франка, крізь призму його мислення як людини, правота котрої перевірена часом і засвідчена пережитим мільйонами українців у XX столітті, буде боротися за побудову Української Соборної Самостійної Держави, український народ на своїй землі житиме не як слуга чи наймит, а як справді вільний господар – "хазяїн домовитий".

Не в космополітичній "державі Україна", а лише у власній національній державі український народ має шанс перетворитися зі зневаженого чужинцями "паралітика на роздорожжу" на гідного сусіда у "народів вольних колі". Лише у такій майбутній національній державі, лише в українській Україні має шанс повноцінно розвиватись і гідно жити наше національне майбутнє – українська молодь. Виконаємо політичний заповіт Івана Франка – маємо шанс зажити щасливо, а якщо знехтуємо його національним ідеалом – і далі залишимось тільки "ковадлом, на якому різні чужі молоти вибиватимуть свої мелодії".

Нині Українська Держава здобута радше юридично, ніж фактично. Сьогодні на державному рівні роблять спроби відібрати у нас завойовану важкою боротьбою, визнану міжнародною спільнотою ідею справжньої волі та демократії, фальшують нашу історію, видираючи з неї найяскравіші сторінки, страхом і неправдою нагинають українців у нове ярмо. І хоча змінилися форми боротьби, однак бій за її сутність триває щоденно і щохвилинно. Пам'ятаймо слова Івана Франка "Нині вчися побіждати – завтра певно побідиш!"

Сьогодні, у 93-ю річницю Західноукраїнської Народної Республіки, не забуваючи про чин і честь її героїв, багатотисячна академічна спільнота нашого Університету добрим словом і щирою молитвою вшановує світлу пам'ять усіх тих, хто ціною власного життя виборов нам право бути українцями у незалежній державі.

Вічна слава борцям за волю України!

Слава Україні!

На народному вічі біля пам'ятника виступили голова Тернопільської обласної ради Олексій Кайда, голова Української всесвітньої координаційної ради Михайло Ратушний, Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь, заступник Голови КУН, в.о. голови Львівської обласної організації Конгресу Роман Дідусь, депутат Тернопільської обласної ради Степан Барна, представник ВО "Тризуб" ім. С. Бандери Євген Філь, голова Збаразької станиці Братства ОУН-УПА Ярослав Перцишин.

"Клим Савур є для кожного українського націоналіста взірцем рішучості та безкомпромісності у боротьбі із ворогами України", – сказав лідер Конгресу у своєму виступі.

Степан Брацюнь підкреслив, що сьогодні кожен українець повинен з такою ж відданістю та жертовністю, як легендарний командир УПА-Північ, працювати на Україну.

"Зараз у нашій державі склалась парадоксальна ситуація, коли в української влади і українського народу різні герої, – наголосив Голова КУН. – Український народ сьогодні має за героїв Степана Бандеру, Романа Шухевича, Дмитра Клячківського. Влада має за героїв своїх сатрапів, ідейних наставників кремлівської Москви. І сьогодні вона безсоромно знищує пам'ять про наших героїв. Тому ми повинні дати рішучу відсіч цим діям влади і активно повести боротьбу проти неї".

Степан Брацюнь передав учасникам урочистостей вітання від активіста Конгресу, депутата Верховної Ради України V скликання Андрія Лопушанського та повідомив про намір Фонду А.Лопушанського почати програму оздоровлення ветеранів ОУН-УПА Збаражчини у санаторіях Трускавця.

Про простих воїнів УПА, які виконали наказ свого командира Клима Савура до кінця боротись за волю України, у своєму виступі говорив заступник Голови Конгресу, в.о. голови Львівської ОО Конгресу Роман Дідусь.

"Ми пам'ятаємо подвиг Клима Савура та його вояків, що поклали свої життя на вівтар боротьби за Україну. Сьогодні хочу сказати про одного із них – Василя Макуха, який 5 листопада 1968 року, пройшовши через сталінські тюрми і табори, вчинив акт самоспалення на знак протесту проти окупації Радянським Союзом Чехословаччини", – сказав Роман Дідусь.

КЛИМ САВУР – УКРАЇНСЬКИЙ ЛИЦАР

Заступник Голови Конгресу закликав пам'ятати подвиг кожного героя, який змагав за незалежну Україну.

Під час урочистостей лунали повстанські та січові пісні у виконанні хору національно-патріотичної пісні "Заграва", хору Збаразької станиці Братства ОУН-УПА ім.Клима Савура та хору Союзу українок.

В організації та проведенні заходів до ювілею Клима Савура активну участь взяв Збаразький осередок Конгресу. За ініціативи місцевих конгресівців Збаразька міська рада 30 серпня цього року присвоїла Дмитру Клячківському звання почесного громадянина м.Збаража посмертно. Коштом Конгресу була видана книга Омеляна Заячківського про життя та діяльність командира УПА-Північ "Волонтер свободи". Наразі готується до друку третє видання книги.

Фоторепортаж із заходів можна переглянути за посиланням:

http://cun.org.ua/gallery/photo/2011-2/vidznachennya-100-richchya-klima-savura/

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Прес-служба КУН

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Володимир МАНЬКО: ЛІДЕРИ УКРАЇНСЬКИХ КОМУНІСТІВ Є "ВГОДОВАНИМИ КОТАМИ"

"Лідери Комуністичної партії України сьогодні не можуть виступати від імені українського робітництва, оскільки, входячи до чинної владної коаліції, безпосередньо беруть участь у соціально-економічному визиску простих українців", – вважає голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів Володимир Манько.

"Депутати-комуністи у Верховній Раді, обслуговуючи інтереси олігархів із Партії регіонів, прямо чи опосередковано допомагають протягувати жорсткі антисоціальні рішення, від яких страждають найбільш незахищені категорії населення", – продовжує Володимир Манько.

На його переконання, спайка комуністів з олігархами ґрунтується не на ідеї, а на прагматичній комерційній основі. "Ми бачимо, якими темпами приростає нерухоме майно очільника КПУ Петра Симоненка, котрий минулого року обзавівся розкішним маєтком під Києвом з охороною та найманою обслугою. Очільники КПУ давно вже стали такими собі "вгодованими котами", – каже націоналіст.

"У цій ситуації заяви лідерів українських комуністів про посилення соціального захисту українців, які продовжують лунати з їхніх вуст, можуть викликати лише роздратування. Прагнення комуністів відмежуватись від відповідальності за антисоціальну політику уряду Азарова будуть безуспішними, і на майбутніх виборах українці дадуть компартії рішучу відсіч", – переконаний голова Секретаріату Головного Проводу КУН.

Прес-служба КУН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценько Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-33-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

КОМЕНТАР ТИЖНЯ

Ольга ДМИТРЕНКО

Минулого тижня під час засідання Кабінету Міністрів Президент України приголомшив суспільство заявою про грядущі катаклізми. "Мені, – сказав Віктор Янукович, – правоохоронні органи дають таку інформацію, що йде скупка зброї в країні і підготовка до збройних нападів на органи влади... Вже люди втратили все: і страх, і совість. Так хто це організовує?.. Не ті, кому важче за всіх живеться. Ті, кому важче живеться, – вони мовчать, терплять і чекають".

"чорних археологів", то тепер зловмисники, в яких знайшли зброю, начебто поділилися з правоохоронцями "мотивами", серед яких – намір нападати на державні установи.

"Нас така заява дуже здивувала, – сказав голова наглядової ради Української асоціації власників зброї Георгій Учайкін. – Напевно, це страх зброї, яка до того ж пахне 1937 роком, коли люди зізнавалися в тому, чого не робили. Яка розсудлива людина скаже, що вона, нелегально купуючи зброю, збиралася нападати на державні органи?.. За інформацією наших швейцарських колег..... ста-

ПРОВОКАЦІЇ МАНІПУЛЯТОРІВ

Від президентських одкровень правоохоронним органам, які "дають таку інформацію", заціпило, – і МВС, і СБУ спочатку відмовлялися коментувати сказане. Очевидно, сподівалися: ті, що "мовчать, терплять і чекають", тобто "поводяться правильно", і надалі слідуватимуть обраному штибу життя, а ті, заради кого й затівалася ця безглузда провокація, "превентивно попереджені" і в передчутті кари за "підготовку до збройних нападів на органи державної влади" замруть від страху.

Та стався "збій" очікуваних наслідків: суспільство не злякалося, ба, більше – воно реготало над недолугими силовиками (в їхньому "авторстві" – примітивному калькуванні "потуг" російських колег – і наївний не сумнівається, пам'ятаючи і підкинуту вибухівку, й інспіровані вибухи, і теревені про "замахи"), а народні депутати від опозиції вимагали звіту тодішнього очільника МВС Анатолія Могильова та голови СБУ Валерія Хорошковського. Мовляв, український народ має право знати, хто, в яких регіонах масово скуповує зброю та готується до збройного повстання. Відповідь на інше питання: хто продає зброю, – достоту відома. Зброєю торгує Міністерство внутрішніх справ: і у Львові, і в Харкові саме його "служиві" активно торгували автоматами, пістолетами, набоями та іншим озброєнням.

Тож повагавшись, МВС вирішило підтвердити, що українці таки озброюються, і навело перелік вилученого цьогоріч "добра": 2781 одиниця вогнепальної зброї, а ще – набої, вибухові речовини, порох. І якщо в попередні роки їх переважно вилучали у

ном на 2007 рік в Україні налічувалося понад 3 мільйони нелегальних "стволів". Ми хочемо знати, звідки береться така кількість нелегальної зброї і чому міліція доповідає лише про дві з лишком тисячі вилучених одиниць".

Насторожує й інше. Президент цілком серйозно коментує "дезу", яку підготували йому "силовики", тож, схоже, справді довіряє людям, що підкидають таку дивовижну "інформацію" з відповідним супроводом – у країні, мовляв, готується антидержавний заколот, припускаю: список "заколотників" додається. Які заходи в такій небезпечній ситуації мав би вжити керівник держави? Запровадити надзвичайний стан? Пряме президентське правління? Цікаво, що ще з метою дестабілізації України пропонує Вікторові Януковичу "кремлівська квота" на чолі українських силових структур...

Втім, на відміну від інформації про "підготовку до збройних нападів на державні органи влади", яку суспільство однозначно сприйняло як блеф, прочухан, який на тому ж засіданні Кабміну Віктор Янукович влаштував урядовцям, навіть аналітики були схильні пов'язувати з грядущим перезавантаженням в уряді. Дамоклів меч відставки начебто навис над очільниками міністерств – оборони, охорони здоров'я, освіти та науки, екології та інших. Однак наприкінці дня з'ясувалося: потенційні відставники вціліли щонайменше до грудневого "розбору польотів", зміни зачепили тільки Запорізьку та Львівську області, в яких призначено нових голів облдержадміністрацій.

Аналітики, які користуються інформацією з компетентних джерел, вважають, що шмагання і звільнення міністрів "лобіював" голова Адміністрації Президента Сергій Льовочкін – репрезентант клану "яструбів" виразної промосковської орієнтації, який насамперед зацікавлений в повному контролюванні фінансів, тож і "профільного" міністра пропонував із "своїх" – Валерія Хорошковського. Та проти такої кадрової "рокіровки" різко виступив Прем'єр-міністр Микола Азаров, в ультимативному тоні пригрозивши власною відставкою. Оскільки заміна Прем'єра М.Азарова (на А.Клюєва чи С.Льовочкіна?) начебто планувалася аж на весну, то ризикувати послабленням підтримки "донецької" групи (Б.Колесніков, М.Азаров, А.Клюєв) у результаті ослаблення її позицій в уряді Віктор Янукович не захотів.

Тож поки потенційні відставники, що уникли незавидної долі, прямують до свого фінішу, профі кадрових маніпуляцій гарячково шукають у своїх рядах "фахівців", які б не лише вміли добувати для клану великі гроші, але й щось тямили в реформах. Знайти такі кандидатури непросто, зважаючи на те, що за нинішньої влади лояльність до неї завжди перемагатиме компетентність. При цьому для правителів інтереси народу аж ніяк не є першочерговими і враховуються лише на рівні популізму. Більше того, протестні настрої українців політтехнологи Банкової використовують для втілення своїх планів – шляхом приручення лжелідерів. Так, аналітики вважають, що "чорнобильський наступ" із поваленням огорожі під будинком Верховної Ради – чи не найпублічнішого місця для ЗМІ – маніпулятори використали, щоб продемонструвати народний гнів з приводу скасування пільг, який мав влучити в очільника уряду.

Про замовний характер акції (якщо він таки справді був) її рядові учасники, звісно, не підозрювали й щиро йшли в бій за свої пограбовані пенсії. Питається, а з яких джерел повернуть чорнобильцям пільги ті ж С.Льовочкін чи А.Клюєв, якщо боротьба за контролювання фінансів передбачає насправді дерибан (високопрофесійний!) бюджету? Про це навряд чи думали ті, кого до акції протесту підштовхнули не якісь там віртуальні політтехнологи, а злиденність власного побуту.

Маніпуляції "бунтами" шляхом створення їх ілюзій – дуже ризикований "технологічний" прийом. Адже бунтарі стають на прю з владою щиро, за покликом душі, тому що – так жити далі не можна. За ними – долі їхніх родин. І "жарти" з ними – небезпечні для самих "маніпуляторів": адже саме їх у першу чергу може змити хвиля народного гніву.

ВІТАЄМО!

ХАЙ ЛІТА ВАШ ПОРІГ ОБМИНУТЬ...

14 листопада виповнюється 87 років активному учасникові національно-визвольних змагань, Голові Світової Ліги українських політв'язнів Богданові Качору.

Численні друзі в Україні, земляки, колишні політв'язні шлють Богданові Качору найщиріші вітання з нагоди дня народження, зичать міцного здоров'я, щастя, добра та наснаги у подвижницькій праці в ім'я української нації та її держави.

У цей день сердечно вітають пана Качора члени Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів та його Голова Степан Брацюнь. Конгресівці бажають йому невичерпної енергії, успіхів у здійсненні всіх задумів, козацького здоров'я на многії і благії літа.

Особливі поздоровлення своєму другові та порадникові надсилає редакція тижневика "Нація і держава". Вітаючи Богдана Качора, висловлюємо сподівання, що і в майбутньому будемо одержувати його настанови до праці. Тож кажемо йому: "Хай літа ваш поріг обминуть!"

Нагадаємо, що Богдан Качор походить із села Лешнів Бродівського району Львівщини. Національне виховання одержав у патріотичній родині, в українських молодіжних організаціях, у "Просвіті". Ще підлітком вступив до юнацької сітки ОУН, де пізнав основи підпільної роботи. 1943 року його затримав агент гестапо, коли Богдан – зв'язковий ОУН – перевозив націоналістичну літературу. Так він опинився в гестапівських застінках Золочева, згодом – у львівській в'язниці на Лонцького. А першого жовтня 1943 року Богдана Качора разом з іншими в'язнями гітлерівці відправили в нацистські концтабори. Біркенау, Аушвіц, Маутгаузен, Ебензеє – концентраційні табори смерті, якої, завдяки Всевишньому, панові Богдану вдалося уникнути, переживши тортури, виснаження, холод і голод.

...Їх визволили американці шостого травня 1945 року. З неймовірними пригодами Богдан Качор зумів одержати дозвіл на виїзд до Аргентини, де проживали його батько, брат і сестра. У Буенос-Айресі закінчив економічний факультет університету. 1975 року разом із родиною переїхав до США і понині мешкає в Нью-Йорку. Називаючи коротко віхи його життя, хочемо наголосити, що кожний його день був присвячений українській справі. Богдан Качор завжди перебував в епіцентрі життя української еміграції. В Україну прибув за першої можливості. Консультував, надавав фінансову підтримку національним проектам, громадським організаціям, будівництву пам'ятників українським героям.

1995 року Богдан Качор разом із побратимами відкриває пам'ятник в'язням– українцям у концтаборі Ебензеє, членом комітету з побудови якого він був від початку його створення. Впродовж багатьох років пан Качор очолює Світову Лігу українських політв'язнів. Часто приїжджав в Україну. І, віримо, приїжджатиме ще багато разів – аби тільки не підвело здоров'я. Чого бажаємо панові Богдану Качору від щирого серця. І – чекаємо.

За дорученням друзів і однодумців

Марія БАЗЕЛЮК

ПОДІЯ

ГЕТЬ ТОТАЛІТАРИЗМ З УКРАЇНИ!

Чернівецьким націоналістам не дозволили провести акцію вшанування пам'яті жертв тоталітаризму

7 листопада Чернівецькій обласній організації Конгресу Українських Націоналістів не дозволили провести акцію вшанування пам'яті жертв тоталітарного комуністичного режиму. Таке рішення прийняв Чернівецький окружний адміністративний суд.

Проте представникам Комуністичної партії було надано преференції – вони без перешкод вийшли на Соборну площу міста на мітинг до річниці більшовицького перевороту 1917 року.

Націоналісти вирішили не йти на конфронтацію із купкою комуністів, яких охороняли чисельні міліціянти. Натомість конгресівці поширювали серед перехожих листівки антикомуністичного змісту: геть тоталітаризм із України!

Намагання втілити в життя комуністичні ідеї, завжди і всюди супроводжувалися жахливими кривавими злочинами. На рахунку комуністичних диктатур – не один десяток мільйонів людських жертв, котрі безжально були кинуті на вівтарі їхніх кровожерливих божків. Катівні, концтабори, спецпсихушки, масові розстріли, голодомори, переслідування інакомислячих, масові депортації – це звична практика усіх тоталітарних режимів.

Українці, на жаль, мали змогу відчути на власному досвіді всі "принади" "комуністичного раю". Адже радянська імперія була найжорстокішою. Саме з більшевиків гітлерівські націонал-соціалісти брали приклад своєї діяльності. Започатковані Левом Троцьким табори смерті стали прообразом нацистських концтаборів, працівники гестапо проходили практику в СРСР, переймали досвід у своїх колег із НКВС. Тому європейська спільнота поставила знак рівності між цими двома сатанинськими режимами. Натомість у нашій державі антилюдські ідеї червоних знаходять підтримку на державному рівні. І, замість того, щоб засудити злочини лєністівсталіністів, відбувається сприяння їхній діяльності.

Комуно-соціалісти та їх прихильники в Україні є п'ятою колоною Кремля, який досі не відмовився від практики кривавого терору в стилі ЧК-НКВС-МДБ-КДБ. Нині, на Кавказі, а завтра? Послідовники більшевиків будь-що прагнуть втягнути Україну в сферу інтересів Москви, щоб знову зробити українців гарматним м'ясом чужих війн.

Прес-служба Чернівецької ОО КУН

З ЮВІЛЕЄМ!

Івану Живачівському – члену Івано-Франківського обласного проводу КУН, голові Калуського районного проводу 12 листопада виповнюється 50 років.

Провід Івано-Франківської обласної організації КУН щиро здоровить друга Івана з урочистою датою.

Нехай Господь дарує Вам щастя, здоров'я, наснагу та благодатну допомогу у Вашій щоденній праці на благо Українського народу і Української Держави!

Богдан БОРОВИЧ,
Голова ІФ ОО КУН

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ

ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДСТВА: НАЦИЗМ І СТАЛІНІЗМ

На світлині (зліва направо): Іван ПАТРИЛЯК, Володимир СЕРГІЙЧУК, Віктор ЮЩЕНКО і Роман КРУЦИК

5–6 листопада 2011 року Київська міська організація Всеукраїнського культурно-просвітницького Товариства "Меморіал" імені Василя Стуса, Громадський інститут історичної пам'яті, Національний університет "Києво-Могилянська академія" провели Міжнародну наукову конференцію "Співпраця між СРСР і Німеччиною у міжвоєнний період та в роки Другої Світової війни".

Така конференція була обумовлена викликами сьогодення. Так, останнім часом у низці центрально- та східноєвропейських держав спостерігаються тривожні тенденції повернення до авторитаризму та навіть тоталітаризму. Особливо рельєфно вони проявляються в країнах, які ґрунтовно не осмислили свого комуністичного минулого і не засудили злочинів комунізму. В більшості таких держав комуністичні партії діють відкрито, входять до парламенту, встановлюють пам'ятники діячам тоталітарних режимів тощо.

Відкриваючи конференцію, голова Київського "Меморіалу" Роман Круцик зазначив, що її мета – всебічне, наукове дослідження суті більшовицького та нацистського режимів,їх співпраці у 1930–40-их роках. З вітальним словом до учасників Міжнародної конференції звернувся почесний голова її оргкомітету, Президент України у 2005–2010 рр. Віктор Ющенко. Він підкреслив винятково роль конференції для встановлення історичної правди та попередження рецидивів тоталітаризму, авторитаризму, неповаги до людських свобод у країнах посткомуністичного простору. Висновки конференції можуть стати вагомою підставою для ініціювання Міжнародного трибуналу з розслідування комуністичних злочинів проти людства, які фактично є віддзеркаленням злочинів нацизму, свого часу засуджених Нюрнберзьким трибуналом. Про це, зокрема, говорив на конференції колишній міністр закордонних справ України Володимир Огризко.

У Міжнародній науковій конференції взяли участь відомі вчені, історики, політологи, громадські діячі України, а також Російської Федерації, Фінляндії, Грузії, Чехії, Угорщини, Великобританії та інших країн світу – всього понад 30 осіб. Українську науку репрезентували відомі вчені та молоді науковці, серед яких – доктори історичних наук Володимир Сергійчук, Станіслав Кульчицький, Анатолій Русначенко, Михайло Кірсенко, доктор філософії Євген Сверстюк, доктор юридичних наук Володимир Василенко, кандидати історичних наук Іван Патриляк, Василь Ільницький, Олександр Музичко, Тетяна Балабушевич, Ігор Гаврилів, Сергій Кот, Анатолій Погорелов, директор Громадського інституту історичної пам'яті Сергій Жовтий, заступник голови Київського "Меморіалу" Степан Кириленко, політолог Роман Мотузко та інші. Зарубіжні учасники – доктор наук Ґейно Нісйонен (Фінляндія), співдиректор Інституту політичних досліджень Ґеоргій Тархан-Мураві (Грузія), доктор наук Давід Свобода (Чехія), доктор наук Олеся Хромейчук (Великобританія), аспірант університету Вєра Асенова (Угорщина), науковець Олександр Свєтлов (Німеччина).

Теми виголошених доповідей, як от "Порівняльний аналіз практики політичних репресій, геноцидів і воєнних злочинів у Німеччині та СРСР: погляд історика (юриста)", "Деякі аспекти взаємин Третього рейху та СРСР напередодні Другої Світової війни", "Економічне співробітництво Німеччини та СРСР 1939–41рр. у контексті підготовки до Другої Світової війни", "Колабораціонізм в Україні: проблема класифікації", "Пам'ять про Зимову війну у Фінляндії", "Український хліб, як інструмент більшовицького тиску на Німеччину", "Співпраця спецслужб гітлерівської Німеччини й СРСР", "Польща і Україна в контексті пакту Молотова – Ріббентропа", "Марксизм-ленінізм, як теоретична основа розв'язання Другої Світової війни" та низка інших сприяли об'єктивним і ґрунтовним дослідженням надзвичайно актуальної та ще не повністю вивченої проблеми співпраці та спорідненості двох найжахливіших у ХХ столітті тоталітарних режимів, наслідки злочинної діяльності яких досі поживає людство.

Міжнародна наукова конференція ухвалила резолюцію, яка, зокрема, передбачає звернутися до світових організацій, урядів держав з пропозицією розпочати роботу з підготовки міжнародного трибуналу із розслідування злочинів комуністичних режимів.

Тижневик "Нація і держава" має намір опублікувати резолюцію та матеріали конференції після їх доопрацювання. Сьогодні ми вміщуємо текст доповіді доцента Київського національного університету імені Тараса Шевченка, к.і.н. Івана Патриляка (чит. ст.4–5).

О.ДМИТРЕНКО

ПОГЛЯД ІСТОРИКА

Іван ПАТРИЛЯК

Спочатку після підписання пакту Молотова-Ріббентропа з відповідними додатковими таємними протоколами до нього все йшло за планом, тобто у відповідності до угод. Гітлерівські армії 10 травня 1940 року активізувалися на Західному фронті й до 17 червня того ж року розгромили Францію, Бельгію, Голландію, а на додачу частину британських сухопутних військ. Сталінська дипломатія з кінця березня 1940 року почала роздмухувати задавнений територіальний конфлікт з Румунією, вимагаючи від Бухаресту повернення колишніх територій царської Росії – Бессарабії. Такі вимоги були цілком в дусі німецько-радянських домовленостей від 23 серпня 1939 року, а тому всі прохання румунських лідерів до Берліна надати Румунії військово-технічну допомогу і підтримати під час радянської агресії зустрічалися без ентузіазму. В Парижі та Лондоні від румунів взагалі відмахувалися: адже західним країнам йшлося про власне виживання, їм було не до румунських проблем. Сталін одразу ж оцінив безвихідність становища Румунії, яка мала слабеньку армію, абсолютно відсталу економіку, нелояльні національні меншини, була оточена вороже налаштованими сусідами і не отримала жодної дипломатичної підтримки і в червні 1940 р. поставив перед Румунією вимогу передати до складу СРСР, окрім колишньої царської Бессарабії, колишню австрійську Буковину.

23 червня 1940 р. очільник радянського зовнішньополітичного відомства В.Молотов повідомив німецькому послові в Москві В.Шуленбургу, що СРСР претендує на дві румунські провінції, натякнувши, що Румунія "вчинить розумно", якщо передасть обидва регіони без опору. 25 червня В.Шуленбург заявив, що Німеччина цілком підтримує радянські претензії на Бессарабію, але протестує проти можливої окупації Буковини. Через добу сталінське керівництво дещо угамувало апетити, обмеживши свої вимоги лише північною частиною Буковини, мотивуючи таке рішення переважанням українців у цьому регіоні Румунської держави. Вичерпавши будь-які можливості дипломатичного тиску на Кремль, Берлін погодився з радянськими претензіями. Тож 26 червня 1940 р. Румунія отримала радянський ультиматум і виконала його. До початку липня 1940 р. СРСР отримав нову конфігурацію кордонів на південному заході.

Саме ці події навколо маленького шматочка українських етнічних земель змусили гітлерівську Німеччину серйозно захвилюватися.

Спершу, окрилений швидким розгромом Франції, нацистський вождь 16 липня 1940 р. підписав директиву № 16 (операція "Морський лев"), згідно з якою до середини серпня німецькі війська мали бути готовими до висадки на Британських островах. Проте завбачливі німецькі генерали і дипломати смикали свого фюрера за рукав і ставили питання: що буде робити Німеччина, якщо СРСР продовжить і надалі ігнорувати таємний протокол договору 1939 р. і здійснить повну окупацію Румунії? Знаючи, що 90 відсотків нафти райх отримує з Румунського королівства, Гітлер страшенно лютував від однієї лише думки про те, що велика Німеччина буде цілком енергетично залежною від старих кремлівських "друзів". Тому вже 21 липня 1940 р. Гітлер віддає наказ генералу В.Бравхічу підготувати план можливої війни на сході з метою захистити румунську нафту. Первісно німецькі штабісти відпрацьовували можливості проведення обмежених операцій відносно невеликими силами. Припускали, що у випадку радянської агресії проти Румунії можна буде з території окупованої Польщі завдати удар силами 15–25 дивізій, щоб відволікти Червону армію. Проте невдовзі з'ясували, що будь-які півзаходи не дадуть бажаного результату. Для війни на Сході потрібен був весь вермахт. Але ж Гітлер налаштувався громити британців… Перед берлінським керівництвом постала проблема важкого вибору – або воювати з англійцями, віддавшись на ласку Сталіна, або воювати проти СРСР, зберігаючи в своєму тилу вороже налаштовану Британію. Перед Гітлером забовваніла примара війни на два фронти, війни, яку Німеччина не могла виграти і, врешті-решт, не виграла.

Відчуваючи, в яку халепу потрапив, Гітлер лютував. Приборкавши амбіції, фюрер вирішив спробувати ще раз "відкупитися" від кремлівського деспота чужими територіями, як у 1939 році, а, якщо пощастить, втягнути СРСР у війну з Британською імперією. Щоб Сталін був піддатливішим, Гітлер робить низку важливих дипломатичних ходів – у серпні-вересні 1940 р. змушує Румунію віддати частину своїх територій Угорщині та Болгарії і оголошує Німеччину гарантом цілісності зменшеної Румунії. З Бухарестом встановлюються тісні контакти. Румунія цілком потрапляє в орбіту німецьких інтересів і перетворюється на її сателіта. Наприкінці вересня укладається згадуваний договір з Японією та Італією, що мало розглядатися в Москві як попередження – на Далекому Сході в Німеччини є могутній союзник, який має "натягнуті" стосунки з СРСР.

Підготувавши, як здавалося німецькій дипломатії, надійний ґрунт для майбутніх переговорів, Й.Ріббентроп 13 жовтня 1940 р. передав радянському керівництву запрошення для В.Молотова відвідати Берлін, сподіваючись, що після повернення з Берліна Молотов зможе доповісти Сталіну "з усіма подробицями про цілі та наміри фюрера". А якби виникла необхідність продовжити діалог, то, як писав Ріббентроп, він був би "…радий знову особисто поїхати в Москву для того, щоб, дорогий пане Сталіну, відновити обмін думками з Вами і обговорити основи політики, яка могла б принести нам тільки практичну користь".

12 листопада 1940 р. радянський народний комісар закордонних справ прибув до Берліна. Сподівання Гітлера та його дипломатів на те, що Радянський Союз відчуватиме певний тиск завдяки вжитим Німеччиною заходам, не справдилися. Молотов тримався холодно, зверхньо і неприступно. На особистих зустрічах з Гітлером і Ріббентропом радянський дипломат уважно слухав німецькі пропозиції пропозиції, які зводилися до намагання зацікавити Кремль експансією в напрямку Ірану, Індії, Китаю в обмін на приєднання до Пакту трьох. Потім Молотов почав висловлювати радянські пропозиції, які передбачали встановлення нових "сфер впливу" СРСР і Німеччини у зв'язку з тим, що "сфери впливу", визначені угодою 1939 р., "уже вичерпані". Насамперед, він наголосив, що швидкі перемоги Німеччини в Європі стали можливими завдяки пакту з СРСР, і натякав, що для продовження переможної ходи Німеччині слід пристати на нові вимоги "батьківщини світового пролетаріату". Умовами приєднання СРСР до Берлінського пакту були: повне поглинення Фінляндії, вільний прохід радянських військових суден з Балтійського в Північне море, додаткові військово-морські бази на Балтиці і в Північному морі, надання радянських гарантій Болгарії із введенням військ на її територію, передача до сфери впливу СРСР всієї Румунії, розташування радянських військово-морських баз у Югославії, Греції, Туреччині, вихід до Середземного моря військових кораблів СРСР. Можливий поділ між СРСР, Німеччиною та Італією території Туреччини, зацікавленість СРСР у виході до Перської затоки, перехід до радянської сфери впливу Персії та частини Китаю.

Огорошений такими "скромними" претензіями, Гітлер намагався зменшити радянські апетити, покликався на необхідність узгодити ці пропозиції з Муссоліні й просив оформити мінімальні радянські вимоги одним документом. 25 листопада 1940 р. радянський уряд передав німецькому МЗС свої умови розподілу сфер впливу в світі між Німеччиною, Італією, Японією та СРСР.

Вимоги радянського керівництва навіть у скороченому вигляді були грандіозними. Гітлер розумів, що їхнє виконання зробить Німеччину цілковито залежною від Кремля. Після важких роздумів нацистський лідер прийняв, як він пізніше зізнавався, найскладніше рішення у своєму житті – 18 грудня 1940 р. підписав план "Барбаросса". Радянська держава із можливого союзника по Осі невдовзі перетворилася на головного ворога. І якщо справедливо стверджують, що радянсько-німецькі переговори у серпні 1939 року відкрили двері для початку Другої Світової війни, то аналогічні переговори листопада 1940 року розгорнули на 180 градусів вектор цієї війни. Найбільші союзники стали найлютішими ворогами, але не забували про можливість домовитися…

22 червня 1941 року розпочалася найстрашніша війна в історії людства, війна за життєвий простір на Сході Європи. Проте за її кулісами час від часу розпочиналися дипломатичні маневри. Москва і Берлін не втрачали надії на примирення, звісно, ціною розподілу сфер впливу у Центрально-Східній Європі. Проте перші тижні війни Сталін лише прагнув якнайшвидше змусити Британію відкрити другий фронт у Європі. Для цього 12 липня 1941 р. вже було укладено великий договір із Британією, яким обидві сторони обіцяли не укладати сепаратного миру з Гітлером поза спинами один у одного. А наприкінці липня 1941 р. радянський

ПОШУКИ СЕПАРАТНОГО МИРУ МІЖ НІМЕЧЧИНОЮ ТА СРСР

1941–1943 рр.

Після Київської катастрофи у вересні 1941 р. Сталін активізує контакти з болгарами. Про це повідомляє у своїх спогадах маршал Г.Жуков. Зокрема, радянський полководець вказує, що Сталін дав вказівки Берії вивчити питання про шляхи укладення миру з Німеччиною. 7 жовтня 1941 р. Берія отримує наказ зв'язатися через Болгарію із Берліном і запропонувати Німеччині мир ціною відмови СРСР від Прибалтики, України, Білорусії та Молдавії. Ці умови були передані через болгарського дипломата Столєтова, але впевнені у своїй перемозі нацисти відкинули привабливу пропозицію.

Ситуація суттєво змінилася після завершення Московської битви, у якій німці зазнали значних втрат і змушені були відступити на 150–200 км на захід від столиці СССР. Тож Сталін вирішив домовитися з Гітлером із позиції сили, запропонувавши відновити союз, але застерігши в ньому першу роль уже для себе, а не для берлінського фюрера.

Як стверджував відомий російський дослідник, фронтовик, Герой Радянського Союзу Володимир Карпов, посилаючись у своїй книзі "Генералісимус" на відповідні документи (які багато російських офіційних істориків одразу ж назвали фальшивкою, як свого часу фальшивкою називали таємні протоколи до договору Молотова – Ріббентропа), Сталін припускав, нібито внаслідок потужного контрнаступу Червоної армії під Москвою дух німецького командування суттєво надламаний, і Гітлер та його оточення підуть на укладення вигідного для СССР миру. Задля цього через розвідувальні служби Сталін наказав домовитися про зустріч з представниками німецької розвідки прямо на фронті. Після відповідних заходів така зустріч, за словами російського дослідника, відбулася 20 лютого 1942 р. у містечку Мценськ, через яке тоді фактично проходила фронтова лінія. Сталін особисто підписав пропозиції німецькому командуванню, фотокопію яких В.Карпов наводить у своїй книзі.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ГЕРМАНСКОМУ КОМАНДОВАНИЮ

1). С 5 мая 1942 года начиная с 6 часов по всей линии фронта прекратить военные действия. Объявить перемирие до 1 августа 1942 года до 18 часов.

2). Начиная с 1 августа 1942 года и до 22 декабря 1942 года германские войска должны отойти на рубежи, обозначенные на схеме № 1. Предлагается установить границу между Германией и СССР по протяженности, обозначенной на схеме № 1.

3). После передислокации армий вооруженные силы СССР к концу 1943 г. готовы будут начать военные действия с германскими вооруженными силами против Англии и США.

4). СССР готов будет рассмотреть условия об объявлении мира между нашими странами и обвинить в разжигании войны международное еврейство в лице Англии и США, в течение последующих 1943-1944 годов вести совместные боевые наступательные действия в целях переустройства мирового пространства, (схема № 2).

Примечание: В случае отказа выполнить вышеизложенные требования в п.п. 1 и 2, германские войска будут разгромлены, а германское государство прекратит свое существование на политической карте как таковое.

Предупредить германское командование об ответственности.

Верховный Главнокомандующий
Союза ССР
ПОДПИСЬ СТАЛИН
Москва; Кремль 19 февраля 1942 г.

На жаль, не відомі лінії розмежування військ і пропозиції щодо кордонів, які мали бути встановлені між Німеччиною та СССР (через відсутність додатків), але скоріш за все остаточний кордон СССР мав бути дещо західніше, ніж проходив у червні 1941 р.

Однак, очевидно, Сталін дещо переборщив із своїми вимогами, що зробило переговори контрпродуктивними. З рапорту першого заступника наркома ВС СССР Мєркулова випливало, що німці висунули свої пропозиції для укладення сепаратного миру.

ПЕРВЫЙ ЗАМЕСТИТЕЛЬ НАРОДНОГО КОМИССАРА ВНУТРЕННИХ ДЕЛ СССР
№ 1/2428 27 февраля 1942 г.
Товарищу СТАЛИНУ
РАПОРТ

В ходе переговоров в Мценске 20–27 февраля 1942 года с представителем германского командования и начальником персонального штаба рейхсфюрера СС группенфюрером СС Вольфом, германское командование не сочло возможным удовлетворить наши требования.

Нашей стороне было предложено оставить границы до конца 1942 года по линии фронта как есть, прекратив боевые действия.

Правительство СССР должно незамедлительно покончить с еврейством. Для этого полагалось бы первоначально отселить всех евреев в район дальнего севера, изолировать, а затем полностью уничтожить. При этом власти будут осуществлять охрану внешнего периметра и жесткий комендантский режим на территории группы лагерей. Вопросами уничтожения (умерщвления) и утилизации трупов еврейского населения будут заниматься сами евреи.

Германское командование не исключает, что мы можем создать единый фронт против Англии и США.

После консультаций с Берлином Вольф заявил, что при переустройстве мира, если руководство СССР примет требования германской стороны, возможно, Германия потеснит свои границы на востоке в пользу СССР.

Германское командование в знак таких перемен готово будет поменять цвет свастики на государственном знамени с черного на красный.

При обсуждении позиций по схеме №2 возникли следующие расхождения:

1). Латинская Америка. Должна принадлежать Германии.

2). Сложное отношение к пониманию "китайской цивилизации". По мнению германского командования, Китай должен стать оккупированной территорией и протекторатом Японской империи.

3). Арабский мир должен быть германским протекторатом на севере Африки.

Таким образом, в результате переговоров следует отметить полное расхождение взглядов и позиций. Представитель германского командования Вольф категорически отрицает возможность разгрома германских вооруженных сил и поражения в войне. По его мнению, война с Россией затянется еще на несколько лет и окончится полной победой Германии. Основной расчет делается на то, что, по их мнению, Россия, утратив силы и ресурсы в войне, вынуждена будет вернуться к переговорам о перемирии, но на более жестких условиях, спустя 2–3 года.

Первый заместитель народного комиссара Внутренних дел СССР.

На нашу думку, такі переговори цілком могли мати місце, виходячи з логіки подій та особистості Сталіна. Скоріш за все, після їхнього провалу Сталін віддав наказ про підготовку дуже амбітних наступальних операцій поблизу Харкова і в Криму, які мали покласти початок катастрофі німецького східного фронту, але завершилися катастрофою радянських військ, що "спустило" радянського диктатора з небес на землю й змусило знову просити про мир у другій половині 1942 р., коли німці швидко просувалися до Волги і Кавказу. Це була критична ситуація для СССР. Сталін просив негайної військової допомоги у Британії, але не отримував відповіді, серпневі переговори з Черчіллем у Москві мало не завершилися катастрофою (після чергового раунду переговорів, британський прем'єр заявив своєму помічникові Вільсонові: "Якщо Сталін зірве переговори і розвалить Альянс, його уряд упаде. Я кину його, нехай він сам воює свою війну"). посол у Лондоні Майський домовився із лідером польського екзильного уряду Сікорським про відновлення дипломатичних взаємин. Домовився ціною відмови СРСР від західноукраїнських та західнобілоруських земель, що було зафіксовано відповідними угодами. Але… Британці не поспішали атакувати Німеччину в Європі, і Сталін, армії якого швидко відкочувалися на Схід, захвилювався й зламав укладені угоди з британцями.

В останні дні липня 1941 р., паралельно з переговорами в Лондоні, у московському ресторані "Арагві" відбулася надтаємна зустріч між представником Л.Берії П.Судоплатовим і болгарським послом у Москві. На зустрічі йшлося про те, щоб Болгарія виступила посередником при укладенні миру між СРСР і Німеччиною. Болгарські дипломати передали відповідне побажання Сталіна своїм німецьким колегам, але не отримали відповіді.

За таких умов ідея сепаратного миру з Гітлером знову почала набувати конкретних обрисів. Сталін не вірив Британії більше, ніж Німеччині, а особливо не вірив, що британці дозволять йому установити західні кордони СССР по межі 1941 р. Відтак готовий був укласти мир з Гітлером за умови гарантування останнім недоторканності рубежів Радянського Союзу у конфігурації червня 1941 р.

Переговори між Німеччиною та СССР відновилися наприкінці 1942 року, коли обидві армії зав'язли в боях над Волгою і на Кавказі. Посередниками у діалозі стали Японія та Італія. Цього разу таємні перемовини між представниками воюючих сторін велись у Швеції. Німці погоджувалися на передачу Москві прибалтійських держав, але наполягали на створенні буферної "автономної Української держави" під протекторатом Німеччини. Переговори тягнулися до травня 1943 року. Особливої активності вони набрали у квітні 1943 р., коли, у зв'язку із Катинським скандалом, стосунки між СРСР і Заходом були на межі розриву. Сталін боявся знову лишитися без матеріальної підтримки Заходу, а тому шукав шляхів замирення з Німеччиною.

Ситуація ускладнювалася ще й тим, що західні союзники від середини 1942 р. починають щораз частіше отримувати сигнали від своєї розвідки про те, що СССР має таємні контакти з Райхом. Британський посол у Москві А.Кларк-Керр змушений був прямо звернутися до радянського Наркомату закордонних справ із запитанням, які наміри має радянський уряд, ведучи переговори з німцями. Однак у відповідь почув запевнення в тому, що чутки про переговори є німецькою дезінформацією.

Проте, незважаючи на запевнення Кремля, британці в 1943 році далі стабільно отримують підтвердження розвідки про ведення переговорів Москвою з Берліном через посередників і навіть "на пряму". У британському й американському МЗС починають ходити чутки про те, що буцімто весною 1943 р., після латинського скандалу, Москву таємно відвідав Ріббентроп. Згідно з донесеннями британської та американської розвідок, гітлерівський міністр закордонних справ привіз Сталіну пропозицію укласти сепаратний мир, розділивши Україну по Дніпру і передавши до рук СССР всю Прибалтику, Білорусію і Лівобережну Україну. Один із американських дипломатів так записав у повідомленні до Вашингтону: "Повідомлення про візит Ріббентропа в Москву звучить так фантастично, що я ніколи б не погодився відправити його до США, якби воно не надійшло мені з одного надзвичайно надійного джерела з Ватикану".

Чутки про восьмиденне перебування Ріббентропа в Москві були настільки сенсаційними і жахливими для західних союзників, що вони насправді серйозно перелякалися можливості укладення нового німецько-радянського пакту. Сьогодні вчені досі ламають голову над достовірністю цієї інформації. Існують припущення, що Ріббентроп справді мав намір летіти до Москви, але наштовхнувся на заборону Гітлера, який боявся, що повториться ситуація із польотом Гесса до Британії. Тому пропозиції нацистів були передані Кремлю через японських дипломатів.

Закінчення на 6-й стор.

ПОГЛЯД ІСТОРИКА

ПОШУКИ СЕПАРАТНОГО МИРУ...

Закінчення. Початок на 4–5-й стор.

Очевидно, що відповіддю Сталіна на пропозиції, передані японцями (а, може, й самим Ріббентропом), стала активізація перемовин через посередників у Швеції. Ці переговори більшість вчених давно не ставить під сумнів. Вони здійснювалися через радянського посла в Швеції, як її влучно назвав Владислав Гриневич, "більшовичку дворянського походження" О.Коллонтай.

Як ми вказували вище, контакти у Швеції були налагоджені наприкінці 1942 р. 12 грудня 1942 р. радянський агент – стокгольмський підприємець Йозеф Клаус (уродженець України) нав'язав контакти з німецькою розвідкою і передав повідомлення про готовність СССР до укладення миру. Для ведення розмов у Стокгольм прибув посланець Ріббенропа Пітер Кляйст, який приїхав до шведської столиці під прикриттям вирішення питання про долю естонських біженців. Грудневі переговори зайшли в тупик через небажання німців, які мали тоді стратегічну ініціативу і наступали, погоджуватися на радянські пропозиції відновлення кордонів 1941 р. Однак, у квітні 1943 р. після поразки під Сталінградом і латинської справи обидві сторони були поступливіші. Радянська дипломатка О.Коллонтай вела безпосередні переговори з представником німецького МЗС Томпсоном. Переговори стартували 18 квітня 1943 р. і тривали протягом декількох днів. Головним каменем спотикання була німецька ідея створення буферної української держави під німецьким протекторатом. СССР не погоджувався на цю умову, тоді як для німців це був принциповий пункт, який дозволяв їм, використовуючи українські ресурси, пристойно завершити війну на Заході. Очевидно, що переговори перервалися саме через проблему України. Тому 1 травня 1943 р. Сталін публічно заявив, що ідея перемир'я з нацистами не можлива, аж поки в Німеччині при владі буде Гітлер, а німецька армія не буде розбита. Фактично така заява була непрямим визнанням факту переговорів і сигналом для німецьких партнерів, мовляв, приберіть Гітлера, а тоді ми зможемо домовитися.

Чергові контакти між Німеччиною та СССР з радянської ініціативи мали місце у вересні 1943 р., коли до Стокгольма на переговори з П.Кляйстом прибули радянські дипломати. Однак, скоріш за все, ці переговори влаштовувалися з метою посилити тиск на Британію та США. Запідозривши саме такий нещирий мотив перемовин, Гітлер їх перервав.

Нова активізація таємних розмов між німецькими і радянськими дипломатами мала місце після Тегеранської зустрічі "великої трійки". Не отримавши стовідсоткових гарантій щодо своїх територіальних претензій у Центрально-Східній Європі від британців і американців, Сталін знову відверто почав їм демонструвати, що може домовитися з Гітлером на вигідніших умовах. Переговори 1944 р. здебільшого велися з представниками Г.Гіммлера. Скоріш за все, радянська сторона погоджувалася визнати Гіммлера наступним канцлером у випадку усунення Гітлера й територіальних поступок СССР у Європі. Однак, через те, що усі спроби вбити Гітлера провалювалися, переговори не пішли далі обміну умовами миру.

Підсумовуючи, наголосимо, що контакти між гітлерівською Німеччиною та сталінським СССР мали місце впродовж майже всієї Другої Світової війни. Вони розпочалися від укладення союзницького договору, тривали під виглядом спроб досягнення нової широкої домовленості в 1940 році. Від червня 1941 до квітня 1943 рр. проводилися як сепаратні переговори про мир, як правило – з радянської ініціативи, від травня 1943 до липня 1944 р. – як переговори про сепаратний мир з німецької ініціативи.

Іван ПАТРИЛЯК

АКЦЕНТИ

Євген СВЕРСТЮК, доктор філософії, політв'язень (1973–83), президент українського Пен-Клубу

ПАМ'ЯТНИК БАНДЕРІВЦЕВІ

Степан Бандера не є людиною для гордих пам'ятників. Він швидше вписується в когорту одчайдушних сміливців, що організовували і підпілля, і похідні групи, і робили живе діло. Насправді про Бандеру знають люди мало, а про бандерівців знають від Курил до Карпат, а може й Альп.

До теми пам'ятника бандерівцеві дотично підходять не раз, але збиваються на стереотипне мислення: "пам'ятник Бандері".

Насправді про Бандеру знають люди мало, а про бандерівців знають від Курил до Карпат, а може й Альп.

В Римі у вересні 2011 до мене підійшла українка і рішуче сказала: "Італія – прекрасна країна для італійців, але я тут тільки до кінця контракту і вертаюсь на Волинь". Вона уточнила: недалеко від Сокаля.

Цей куточок Волині рясно политий нашою кров'ю в 1942–1949 роках. Звідти виходили люди, високі духом.

– Наше село будує пам'ятник Бандері.

– Не будуйте пам'ятника Бандері, – попросив я.

– Як ви можете таке казати? – насторожилась вона.

– Знаєте що? Поставте пам'ятник бандерівцеві і побачите, що він там наче з землі виріс!

– А справді... Ми про це якось не подумали раніше. Вже якось так звикли...

"Звикли" – і краще не скажеш. Пам'ятники вождям – то один з совєтських стереотипів.

Поширилося це і на Шевченка. А я б волів поставити пам'ятник учительці, яка навчила кілька поколінь любити і знати Шевченка. І щоб вони їй приносили квіти на день Шевченка.

Степан Бандера не є людиною для гордих пам'ятників. Він швидше вписується в когорту одчайдушних сміливців, що організовували і підпілля, і похідні групи, і робили живе діло.

Життя його і цілої родини – мученицьке. Мученики нової віри.

Але є в його імені прапор, який несуть непохитно. І за будь-яких умов.

Німці і більшовики відчували, що військо УПА бере не силою, а духом, і вони потаємно поважали серйозного противника, який має свій кодекс честі.

Усілякі спроби підкупу і розкладу не діяли. Було щось привабливе у тих суворих партизанах, коли до них тягнулися бійці різних національностей і знаходили з ними спільну мову.

Треба виділити одну особливість бандерівця – понад усіма іншими силами національного опору: стійкість!

Легше було учасникам національного опору Франції – під опікою союзників.

Легше було Польській Армії Крайовій, яка мала свій провід у Лондоні. Найлегше було совєтським партизанам, яким інструкції йдуть з Москви, а військо підсувається...

А проти УПА воюють і німці, і совєти, і поляки, і то часто спільними силами...

Совєтська розвідка руками кузнєцових воює зсередини. Провокатори займають місце полеглих борців. Переодягнені чекісти тероризують і дезінформують українських селян, а ті підтримують своїх донкіхотів!

І ті лицарі національної ідеї десять років чинять опір, тримаючи гасло: "Свобода народам, свобода людині". Чисто ідеалістичне гасло!

І усі вороги їх поливають брудом зі своїх радіостанцій і називають "бандитами".

От кому треба ставити пам'ятник, перед ким схиляти голови!

"Діти різних народів" у совєтських концлагерях називали бандерівців "наші святі старики" за те, що вони гідно витримували свої 25-річні терміни і не здавалися. А тим старикам було по 40–50 років...

У 1953-му вони першими підіймали повстання в концлагерях Норильська, Кінгіру, Воркути, їх убивали нещадно, бо то повстання "бандерівські" (насправді – інтернаціональні).

І ось після падіння імперії зла один з тисячі вцілілих бандерівців повертається до рідного краю, де на нього чекає лише рідна земля.

То як же йому не поставити пам'ятника на тій политій кров'ю землі, на якій виріс, за яку тримався і яку любив до скону?

Він тут височить, як високе дерево. Він присутній тут за всякої погоди, і вже ніяка сила його не викорчує з рідної землі.

Бандерівець не амбітний: ставте йому пам'ятник без автомата і осоружних гранат: він завжди знав, що проти його автомата виставлять сотні своїх.

Отже сила його не в автоматі, а в правді, проти якої вони усі не мають сили.

Окрім того, пам'ятник вождеві з часом стає звичним гламуром. В українців є небезпечні нахили до конформізму. Христа перетворюють на поблажливого дідуся, Шевченка – на ідеологічного помічника, а провідника українських націоналістів ставлять в заспокійливий ряд "героїв України"...

А от бандерівця ні в який ряд не поставиш. "Будь вірний на життя і смерть ідеї нації і не здайся, хоч би проти тебе був цілий світ".

Отже, він і сам встоїть.

Та й зайшлого чоловіка він не так дратуватиме. "Чего это? Ленин – не Ленин, Дзержинский – не Дзержинский, даже не солдат... Кого это поставили? Неужто просто бандеровец?".

І тут зайшлий чоловік подумає: "Бандеровец – это, конечно, факт – крутой факт!".

А що вже стосується шкільної дітвори, то їй досить сказати: "Діти, то наш український юнак, що воював і проти Гітлера, і проти Сталіна. Він знав, що жити йому 2–3 місяці в боях. Але нікому не здався". І діти самі здогадаються понести йому квіти.

"Українська правда"

ЛИСТОПАДОВИЙ ЧИН

ЯК ПРИКЛАД ДЛЯ НАЩАДКІВ

2 листопада 2011р. у Чернігові о 18.00 годині, в приміщенні "Просвіти" відбувся вечір – "Листопадовий Чин". У цьому заході брали участь представники молодіжних організацій "Молода "Просвіта", "Третя Позиція", ВО "Тризуб", ГПО "Українська справа", Конгресу Українських Націоналістів та інші.

Перед початком заходу панахиду по Степанові Бичику, Олегові Вітовичу, Русланові Зайченку та всіх тих, які загинули за честь і свободу своєї Батьківщини, – відслужив священик УПЦ КП Отець Євген (Орда).

На зборах виступили представники національно-патріотичних організацій з промовами про Листопадовий Чин. Йшлося про буремні часи українських визвольних змагань – "…У ніч з 31 жовтня на 1 листопада 1918 року відбулася подія, яка увійшла в новітню історію України під назвою "Листопадовий Чин". Група військовиків Українських Січових Стрільців на чолі з сотником Дмитром Вітовським числом усього 1400 чоловік в ніч на перше листопада провела у Львові військовий переворот, роззброївши австрійські війська і зайнявши державні установи, проголосила утворення Західно-Української Народної Республіки…".

Найцікавішим у цій історії є те, що українці-військовики, які здійснили цей чин, були молоді (25–35 років їх середній вік) та належали до середнього офіцерського складу. Вони не були "політиками-реалістами", а тому не чекали "манни небесної" і не виторговували по кабінетах волю для свого народу, а своїм вчинком поставили весь світ перед фактом. Коли проти новопосталої держави почалася війна, вони зі зброєю в руках захищали державу.

Дуже хочеться, щоб українські військовики пам'ятали про героїчні вчинки своїх дідів і батьків і гідно їх наслідували.

Активісти поділилися думками щодо того, як важливо бути патріотом Батьківщини: адже уся історія творення нашої державності та організації українського національного суспільства насичена прикладами героїзму, служіння народу та істинної любові українців до власної землі.

Після зборів, за ініціативи представників "Молодої "Просвіти", було запропоновано підписати спільну заяву про створення координаційної ради молодіжних патріотичних організацій Чернігова. Спільну заяву підписали представники молодіжної референтури КУНу, "Молода "Просвіта", "Третя Позиція", ВО "Тризуб", "Студентське братство", християнського молодіжного клубу та "Студентської "Свободи".

"Нашою метою є координація зусиль патріотичної молоді Чернігова для відстоювання українських національних інтересів", – заявлено у спільному документі.

Прес-служба Чернігівської ОО КУН

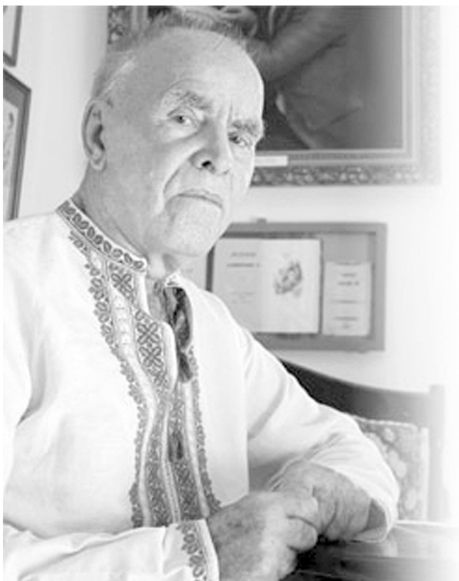
ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

Минуло сорок днів, як відійшов у засвіти видатний українець, засновник, творець і багаторічний директор Національного історико-етнографічного заповідника "ПЕРЕЯСЛАВ" Михайло Сікорський. Його життя та діяльність – це рідкісний патріотичний чин, на який були спроможні лише унікальні особистості. Вони виконували свій синівський обов'язок перед народом у найскладніших умовах і за будь-якого режиму. Михайло Сікорський присвятив своє життя увічненню національної спадщини, традицій, культури, зафіксував у створеному ним заповіднику гомін століть, високу духовність українців, втілену і у величних храмах, і в селянських обійстях.

Матеріальна культура наших предків вражає кожного, хто пізнає її на теренах Переяславського заповідника. Вона свідчить про їхнє глибинне пізнання першооснов буття, тяжіння до прекрасного, коли навіть убога селянська хатинка, завдяки генетичному таланту її творця, ставала витвором мистецтва – чи то завдяки розписам "півниками", чи завдяки різнобарв'ю квітників або різьбою прикрашеному сволоку. Михайло Сікорський жив і працював, щоб увічнити неповторний український світ його пам'ятками і передати це все нащадкам – щоб пам'ятали і шанували. Бо ж сказано: "Золотої нитки не згубіть..."

Нижче ми вміщуємо статтю Людмили Чечіль, опубліковану раніше під заголовком "Переяславський скарб".

ПАТРІОТИЧНИЙ ЧИН МИХАЙЛА СІКОРСЬКОГО

ПЕРЕЯСЛАВСЬКИЙ СКАРБ

Кажуть, що на великі релігійні свята помирають тільки гідні люди. Михайло Іванович Сікорський відійшов у вічність на Воздвиження – 27 вересня. Зупинилося серце невтомного дослідника, мандрівника, ентузіаста музейної справи, автора численних наукових, науково-популярних праць, нарисів, замальовок, громадського діяча, краєзнавця, який зробив вагомий внесок в історичну, етнографічну науки, творця знаменитих переяславських музеїв…

Михайло Сікорський… 15 медалей, чотири ордени, серед яких – Відзнака Президента України, грамоти Верховної Ради та Грамота і медаль Ради Міністрів України. Кавалер Ордена князя Ярослава Мудрого V ступеня (2001 р.), Богдана Хмельницького III ступеня (1995 р.), лауреат Державної премії України імені Тараса Шевченка (1979 р.), Заслужений працівник культури УРСР (1966 р.), Почесний член Академії архітектури України, доцент ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди", лауреат Республіканської премії імені Дмитра Яворницького, почесний громадянин міста Переяслава-Хмельницького та Останкінського району міста Москви, член правління Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, Всеукраїнської спілки краєзнавців, Всеукраїнського фонду культури, член редколегії журналу "Українська культура".

11 березня 2005 року Указом Президента України № 459 М.І.Сікорському присвоєно звання Героя України з врученням ордена Держави за самовіддане служіння Україні на ниві збереження й увічнення культурної та духовної спадщини українського народу, багаторічну науково-просвітницьку діяльність.

Неймовірно важко писати ці рядки. Ще важче – пропускати крізь душу спогади про людину, з якою доводилося зустрічатися, писати. У пожовклому з роками журналістському блокноті знайшла переяславські нотатки: "Музей – моя найбільша радість. Михайло Сікорський".

Що було б із людьми, що було б з історією людського духу, коли б серед нас не з'являлися такі рідкісні особистості, як Михайло Іванович Сікорський?

Час від часу в Переяславі побутують різноманітні розповіді, іноді й легендарні, про його пригоди, переважно про придбання тих чи інших експонатів, і в кожній такій історії вимальовується славний, непересічний чоловік, для якого Музей – понад усе. Саме завдяки йому, Михайлові Івановичу Сікорському, новим світлом засяяв старий Переяслав. На це світло летять людські душі звідусіль...

Він прожив непросте, яскраве, насичене подіями життя, показав приклад відданого й безкорисного служіння своїй Батьківщині, Переяславу, його музеям, українській культурі.

Народився Михайло Сікорський напередодні Покрови, 13 жовтня1923 року в місті Чигирин Черкаської області – колишній гетьманській столиці. Сім'я Сікорських була великою й дружною: троє синів – Іван, Олександр, Михайло та донька Марійка. Раннє дитинство малого Михайла було радісним і безтурботним. Він виростав, огорнутий любов'ю і турботою рідних. Усі біди в сім'ї почалися з 1930 року, коли в результаті аварії на заводі загинув батько. В 1932 році від голоду померла мати, і діти залишилися круглими сиротами. Їх віддали до Чигиринського дитячого будинку. Після навчання в дитбудинку Михайло вступив до Запорізького авіаційного технікуму. У 1941 році технікум був евакуйований до Сибіру, в місто Омськ.

Після війни Михайло Сікорський повернувся в Україну. В 1946 році вступив до Київського державного університету імені Тараса Шевченка на історичний факультет. Великий інтерес до історичної науки, чудова пам'ять допомагали в навчанні. Михайло Сікорський був одним з кращих на факультеті. Йому пропонували навчання в аспірантурі, але, закінчивши в 1951 році університет, Михайло Іванович приїхав до Переяслава-Хмельницького директором краєзнавчого музею.

На той час там було аж... 36 експонатів, які розміщувалися у двох кімнатах. 17 (!) років прожив Михайло Іванович в одній із них, бо не мав квартири. Раненько вставав, прибирав постіль і починав працювати. Через постійну зайнятість і відданість улюбленій справі в нього не було часу на створення сім'ї. Він ніколи не був одруженим і не мав дітей.

За кілька років у музеї було зібрано унікальні експонати часів Київської Русі, середніх віків, козаччини, велися археологічні пошуки, були знайдені фундаменти перших церков і залишки оборонних споруд. Тільки за два перших роки він із кількома співробітниками збільшив музейну колекцію до 2 тисяч експонатів. Мені ж приємно додати, що серед експонатів знайшли своє місце і кам'яні баби з мого степового запорізького селища Комишуваха. Один за одним у місті з'являлися музеї.

Згодом директор музею "вибив" 30 га землі на Татарській горі, де розпочав створення першого в Україні скансена – музею просто неба. Сюди звозили старі хати, громадські будівлі, вітряки, що мали зникнути під водами штучного Канівського моря.

За 60 років подвижницької праці Михайло Іванович підняв багатющий пласт історії та культури древньої переяславської землі, перетворив Переяслав-Хмельницький на видатний осередок культури й духовності, скарбницю пам'яток історії нашої країни, створив унікальний музейний комплекс – Переяслав-Хмельницький державний історико-культурний заповідник, який у 1999 році набув статусу Національного історико-етнографічного заповідника "Переяслав".

Жадоба знань і працьовитість Сікорського вражали кожного, кому хоча б один раз доводилося з ним спілкуватися. Енциклопедична обізнаність і компетентність у багатьох сферах життя дозволяла йому на рівних розмовляти з фахівцями різних професій. І його співрозмовники дивувалися: звідки це в нього – непересічні здібності архітектора й теслі, механізатора й агронома, філософа й художника.

Він пам'ятав величезну кількість легенд, бувальщин, усіляких невигаданих історій про видатних людей нашого народу. Сікорський, якщо вдавалося його розговорити, годинами міг розповідати про маловідомі сторінки життя і діяльності Григорія Сковороди, Богдана Хмельницького, Тараса Шевченка, славних земляків-переяславців.

Ця невтомна людина всі свої сили та енергію віддавала збереженню пам'яток історії та культури. На Київщині немає жодного музею, який був би створений без його участі. Слава про Сікорського, як видатного фахівця музейної справи, археолога й компетентного історика, поширилася далеко за межі міста.

Поруч завжди були вірні колеги-однодумці – без них він, напевне, стільки б не досяг у своєму довгому славному житті. Сікорський любив, поважав оточуючих його людей і дуже пишався ними. А колектив, у свою чергу, називав його "батьком".

– Працюю в заповіднику понад 30 років, – згадує Лариса Годліна, головний зберігач фондів НІЕЗ "Переяслав". – Родом я з Переяслава, тож була свідком, як народжувалися перші музеї, і через них відновлювалася і зростала слава нашого міста. Я часто бачила Михайла Івановича в роботі, на людях, і мені хотілося бути схожою на нього, працювати поруч. Врешті, так і сталося. Тільки-но я з'явилася в колективі, як директор сказав: "Нічого сидіти в музеї. Їдьте в експедиції. Добудете експонати – тоді й займетеся науковою роботою". Як же він радів, коли ми привозили щось оригінальне! Девіз Михайла Івановича: робіть усе красиво. Кожну експозицію, кожну виставку, навіть допоміжні інтер'єри. Щоб люди зайшли, ахнули і впали від захвату. Наш директор мав надзвичайну слабкість до рушників. Будь його воля, він би прибрав у них всеньку Україну. А всі стежки-доріжки обсадив би калиною...

Останнім часом Михайло Іванович Сікорський був Почесним директором Національного історико-етнографічного заповідника "Переяслав".

"Ніколи не думав, що життя таке швидкоплинне, – якось зауважив Михайло Іванович. – Ніби вчора приїхав до Переяслава, а вже ген-ген... стільки прожитого і пережитого... Господи, іноді думаю: невже все те було зі мною? Невже може випасти таке на одну долю?.."

Відчуття своєї землі, свого роду неможливе без того, щоб не чудуватися, не захоплюватися такими особистостями, як Михайло Іванович Сікорський. Він уособлював безкінечний ряд поколінь, який з глибини століть несе мистецтво України нам, людям XXI століття, і всім єством прагнув, щоб цей ряд не переривався.

Постійна фраза Михайла Сікорського: "Музей – найбільша радість моя...", мов переслідує. Він зробив неоціненний внесок у розвиток музейництва, був творцем низки тематичних музеїв, автором численних публікацій, і найголовніше – Людиною з великої літери. Він щиро і безкомпромісно любив українську культуру, рідну землю, свій Переяслав, його музеї і присвятив їм усе своє життя.

...Пошуковець. Краєзнавець. Патріарх. Майстер Музеїв. А передусім – Людина кришталевої чистоти, порядності й доброти залишиться в серцях усіх, хто його знав.

"Культура і життя", № 41

ПОГЛЯД

ПРОБЛЕМА, ЯКА ТРИВОЖИТЬ

Читаючи статті збірника "Екстракт 150 (1)", Видавництво ЗАТ "Українська пресгрупа", Київ-2009 (Бібліотека газети ДЕНЬ), дійшов до публікацій професора Володимира Панченка, якого глибоко поважаю, пов'язаних з іменем і творчістю видатного мислителя-письменника Василя Гроссмана.

У першій публікації під заголовком "Василий Гроссман. Голодная казнь" коротке вступне слово В.Панченка про лебедину пісню В.Гроссмана – повість "Все тече…", а далі подається один розділ із повісті. На полях сторінки книги я написав: "Коли раніше читав всю повість, страшенно ридав, по-звірячому вив, потоками лилися сльози. Ненависть до імперської Москви ставала стрижнем мого політичного кредо. Тут не читаю, страшно!"

Друга публікація – стаття "Василь Гроссман і "Біси" з підзаголовком "Письменник розгадав міф про "загадкову російську душу". Стаття знову пов'язана з повістю "Все тече…" і унікальна своїм філософським наповненням. В ній прочитую підтвердження усталеного свого переконання, що політичний деспотизм, кривава жорстокість, шовінізм у ставленні до інших народів, імперська жадоба присутні у московитів аж на генетичному рівні, як результат тривалого генезису цього людського симбіозу, від його зародження дотепер. В.Панченко аналізує рух осмислення В.Гроссманом у повісті особливостей "російської душі" як відбитку національної історії в національній ментальності. Мислитель В.Гроссман, осягнувши глибини творчих доробків Достоєвського, Бердяєва, Пушкіна, Герцена щодо тієї душі та і їхніх власних письменницьких душ (В.Панченко кидає репліку: "Той же Федір Михайлович Достоєвський інколи висловлювався у своїй публіцистиці так, як після нього висловлюватиметься Володимир Вольфович Жириновський"), "мав підстави для скепсису, коли йшлося про начебто містично-загадкову російську душу" (остання фраза речення в лапках – висновок В. Панченка).

"Ніякої загадки немає, написав він (в цій цитаті В.Панченко говорить про Гроссмана. – **Авт.**) у повісті "Все тече…"; "русская душа – тысячелетняя раба", її особливості породжені несвободою. Це ключова формула Гроссмана: російський комунізм продовжив традицію російського державного деспотизму. І в цьому розумінні Ленін виявився вірним спадкоємцем справи Івана Грозного й Петра І. Але цією констатацією думка Гроссмана не вичерпується, Він формулює парадоксальний закон "зависимости русского развития от роста рабства". Рабство, кріпосне право, за Гроссманом, так міцно в'їлося в "русскую душу", що "розвиток несвободи" став умовою державного розвитку. За критерієм свободи-несвободи Росія різко протиставлена Заходу, оскільки "развитие Запада", пише Гроссман, "оплодотворялось ростом свободы".

Мені ж, завдячуючи В.Гроссману і В.Панченку, прийшла думка (як одкровення, як фізична формула, як закон природи!!!), що генетичні політичний деспотизм, кривава жорстокість, шовінізм, імперська жадоба московитів у ставленні до інших народів є, вважай, природним(!) відкупом, компенсатором негативу їхньої душі від особистого рабства в своїй деспотичній Московії "позитивом" зверхності над поневоленими інородцями та імперської величі і сили у стосунках з іншими народами.

Ще цитата В.Панченка, яка в суті формулює закон: "Ф.Достоєвському, як відомо, належить відома формула про "всемирную отзывчивость русских"; парадокс, однак, полягає в тому, що у практиці російської держави "всемирная отзывчивость" виявляється всього лишень гарною обгорткою імперськості".

Наведене вище є лише підготовкою до входження в проблему, про яку йдеться в заголовку цієї статті. Входження дає наступна цитата зі статті В.Панченка:

"Тоталітаризм у комуністичній версії, як свідчить недавня історія, виявився дивовижно живучим, продемонструвавши ще раз свої моторошні лики (наприклад, у Кампучії та Китаї). І справа тут уже, мабуть, у спокусі тоталітаризму, в ілюзії легкості й швидкості, з якими в один момент начебто можна покінчити з соціальним злом. "Одним прыжком через болото", як мріє один із персонажів роману Достоєвського "Біси". У цьому, на мій погляд, уся суть: у простих рецептах, у сподіванні на "один стрибок", на бліцкриг, хай навіть ціною тотального насильства і великого кровопролиття. Найбільший же жах у тому, що такий сценарій, будучи справою "бісів", у чомусь суттєвому збігався з настроями і жаданнями народної маси, готової кинутися стрімголов назустріч ілюзіям, щоб невдовзі заплатити за них життям мільйонів. Так було в Німеччині часів фюрера, так було і в Росії часів Леніна – Сталіна. Про це не прийнято говорити, але без такого "зустрічного руху", без інстинктивної готовності якоїсь частини суспільства до "одного прыжка через болото", певно, нічого не вийшло б ні в Леніна зі Сталіним, ні в Мао Цзедуна, ні в Пол Пота".

У наведеній вище цитаті є ключові слова – "про це не прийнято говорити", бо треба щось неприємне говорити про народ, але ж автору довелося коректно сказати. А ось мій колега по службі (тепер він доктор наук, професор) ще в молодості часто твердив: "Серед людей, як і серед рослин, бур'яну завжди більше". Гостріше, але про те ж. Про філософську категорію "народ" читаю речення в "Философском словаре". – Киев: А.С.К., 2006: "Народ, в противоположность элите, является совокупностью людей ограниченных, невежественных и некультурных".

Коли геноцидний експеримент Леніна – Сталіна з побудови комунізму забуксував, політологи відшукали десь у Маркса тезу про те, що, мовляв, перехід від капіталізму до комунізму через стадію соціалізму треба здійснювати лише при досить високих рівнях розвитку виробництва і свідомості народних мас. Звичайно, це чергова ілюзія; наука пізніше це довела.

А при яких рівнях розвитку технологій виробництва і свідомості народних мас варто переходити від імперсько-тоталітарного владного режиму до режиму демократії? Адже не маємо права закривати очі і не враховувати стану нинішнього українського суспільства: звички народних мас до "патерналізму держави", відчуження від політики (боязнь політики, бо вона асоціюється з повстаннями, тюрмами, концтаборами, розстрілами через те, що ще не відбувся трибунал Нюрнберг-2 над ідеологами і виконавцями геноцидної "комуністичної" авантюри) та справді перебування не "якоїсь частини суспільства", а явно більшої його частини в стані, коли наявність робочих місць, безплатна медицина і освіта вважається невід'ємним правом людини (це про "дивовижну живучість тоталітаризму у комуністичній версії")? Порушую не тривіальне питання, а філософське. Якщо дійсно "бур'яну" серед людей більше, то що тоді демократія – "бур'ян" нав'язує правила грі еліті? Ось це питання є проблемою, яка тривожить! Хаос і тотальне пограбування національних багатств кланами владних злочинців, їх повна безвідповідальність в Україні, при гучних теревенях про демократію, ставить тривожну проблему і в теоретичній , і в практичній площинах гостро.

Д. СВІТЛИЙ

НОВИНИ. ПОДІЇ. ФАКТИ

СОЦІАЛЬНИЙ ВИБУХ, БУНТ, РЕВОЛЮЦІЯ

Чи можливі вони на Чернігівщині і в Україні?

7 листопада о 15 годині в приміщенні "Просвіти", що у Чернігові, відбулася зустріч експертного клубу журналістики. Метою зібрання було вияснити, чи можливі "соціальні бунти" на Чернігівщині та в Україні загалом.

На зустрічі були присутні в якості експертів голова Чернігівської обласної організації КУН Валерій Рябченко, Василь Чепурний – головний редактор "Сіверщини", голова громадської організації "Ініціатива" Павло Пущенко, а також Олександр Ясенчук, Антон Приходько, Юрій Паперний, Сергій Соломаха, представники трьох місцевих телеканалів, обласного радіо та журналісти друкованих та електронних ЗМІ.

Соціальний вибух – це спалах насильства на тлі затяжної соціальної нестабільності. Як правило, соціальний вибух пов'язаний із соціально роз'єднаністю і падінням рівня життя певної категорії населення (наприклад, пов'язаної з масовими звільненнями). Іноді поняття "соціальний вибух" використовують як евфемізм революції, повстання або заворушень.

Першим виступив модератор зустрічі – Олександр Бондарєв, який коротко окреслив питання, винесені на зустрічі:

"Таке питання ставлять зараз багато вітчизняних аналітиків. Причиною тому стануть тисячні акції в столиці та багатьох обласних центрах. Але вони проходять спонтанно і не мають остаточного результату. Тут можна згадувати і податковий майдан, і битву "афганців", і ламання паркану під Верховною Радою тощо. У Чернігові, як завжди, тиша. Стоїть кілька наметів біля обласної адміністрації. Але, я перепрошую, що у нас у Чернігові?! Мені здається, що наша ситуація вкрай погана, а все одно – дрімота. Де точка кипіння? Чи це вже звичка? Може така наша натура?"

Валерій Рябченко в своєму виступі зазначив: "Беззаперечно, на Чернігівщині, як і в Україні, соціальні бунти можливі. Прояв бунтів, на мою думку, є боротьбою за справедливість. Наприклад, питання про запровадження пенсійного законодавства, податковий та житлово-комунальний кодекси, земельні реформи тощо зачіпають різні верства населення. Народу нововведення не зрозумілі, несправедливі, ведуть до погіршення життя. Різні громадські організації готові не тільки відстоювати свої права окремо, а й об'єднуватись. Радикальні дії мітингуючих напряму залежить від того, чи чує їх влада. Вчора стояли з транспарантами, сьогодні ламають паркани біля Верховної Ради, завтра – бунт і революція… Час покаже".

Сергій Соломаха: "Можливо все, а все знає тільки Бог. Бунти були завжди, але кому вигідні ці бунти? Зараз є такі політичні сили, які через бунт можуть покращити свої посади у партіях або підкупити невдоволених людей".

А ось Олександр Пущенко має іншу думку щодо цього: "Я вважаю, що на Чернігівщині бунтів не буде, оскільки у нас немає людей, які будуть протистояти чомусь. Немає політичних сил, які будуть усе організовувати. Чернігів спить".

Після активного обговорення експерти прийшли до висновку, що "соціальні бунти діють за принципом доміно, окремо стоячі кісточки вже падають…"

Прес-служба
Чернігівської ОО КУН

ВІДБУЛОСЬ ЗАСІДАННЯ ПРОВОДУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КУН

4 листопада відбулося засідання Проводу Київської обласної організації Конгресу. На ньому розглядались питання поточної політичної ситуації в Україні, стан справ в Київській обласній організації і завдання, які наразі стоять перед націоналістами Київщини.

О.САХАЦЬКИЙ

Голова Київського обласного осередку Конгресу Олександр Сахацький ознайомив членів обласного Проводу із заявою Головного Проводу партії щодо земельної реформи. Було ухвалено рішення провести обговорення заяви у низових осередках організації.

Також на засіданні було затверджено референта з молодіжних питань Київської ОО КУН. Ним став активіст Конгресу Олександр Маковецький.

Під час свого виступу перед членами Проводу голова Київської ОО КУН Олександр Сахацький поставив завдання отримати на майбутніх парламентських виборах 2012 року максимальний результат. "Для досягнення цієї мети націоналісти Київщини повинні вже сьогодні працювати на розбудову осередків, збільшення членства, а також ставати більш публічними політичними діячами у своїх районах", – підкреслив Олександр Сахацький.

Прес-служба КУН

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9